

Καθισμένος στο παράθυρο (Τρίτη Ιστορία)*

MEHMET YASIN

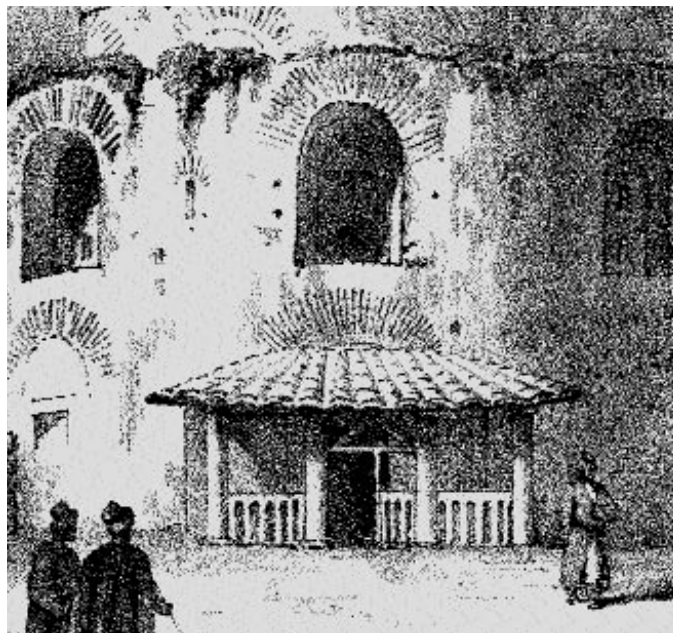
Καθόμουν στην ποδιά του παραθύρου και κοίταξα τις πορτοκαλιές. Από πίσω άκουγα ήχο νερού που κυλά στ' αυλάκι. Νόμιζα πως κάπου μακριά η θάλασσα ενώνεται με τον ουρανό. Σάστιζα με το ύψος των βουνών. Άλλωστε με όλα σάστιζα εκείνη την εποχή.

Καθόμουν στην ποδιά του παραθύρου.

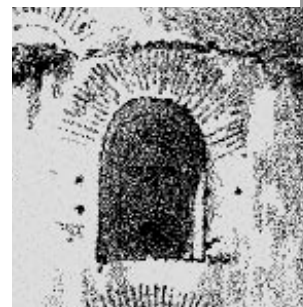
Ίσως να μην πέθανε ο πατέρας μου, ίσως να ζει και να κρύβεται σε μια σπηλιά σ' εκείνα τα ψηλά βουνά. Δεν μπορεί να γυρίσει στην πόλη μας γιατί έχουν μακρύνει τα μαλλιά και τα γένια του. Εκεί δεν έχει κουρέα. Κοίταξα τους άνδρες που περνούσαν απ' το δρόμο. Διάλεγα έναν μπαμπά. Στην πραγματικότητα δεν είχα δει ποτέ τον πατέρα μου. Μπορεί κανείς ν' αναζητήσει κάτι που δεν ξέρει; Εγώ αναζητούσα τον μπαμπά μου.

Όλο κουρασμένη ήταν η μητέρα μου. Θύμωνε επειδή έτρωγα συνέχεια χοιρινό. Τι να κάνω, μου άρεσε πάρα πολύ να παίρνω πράγματα από εκείνους τους ξανθούς στρατιώτες. Περνούσαν με τα τζιπ τους μπροστά απ' το σπίτι μας. Τους κουνούσα το χέρι απ' το παράθυρό μου, τους έλεγα «χελούου!» Ήταν τόσο καλοί που αμέσως σταματούσαν και μου έδιναν χοιρινό, σάντουιτς, κονσέρβες, γάλα, ακόμα και κόκα-κόλα. Επειδή δεν πολεμούσαν σαν τους εδώ, νόμιζα πως ήταν καθήκον τους να μας φέρνουν αλεύρι από τις βόρειες χώρες. Γιατί έγραφε «UN»¹ στα αυτοκίνητά τους. Για να πω την αλήθεια δεν καταλάβαινα γιατί αφού κουβαλούσαν τόσο αλεύρι κάθε μέρα, εμείς τρώγαμε κάτι ψωμιά όλο γρόμπους;

Μια μέρα που καθόμουν στο παράθυρό μου είδα τ' αεροπλάνα. Χυμούσαν σ' εκείνα τα ψηλά μου βουνά. Χάνονταν για μια στιγμή, και μετά ψήλωναν ξαφνικά και πάλι. Οι σειρήνες της μικρής πόλης ούρλιαζαν λες και δεν επρόκειτο να σταματήσουν ποτέ. Εγώ στητός στην ποδιά του παραθύρου κοίταξα τ' αεροπλάνα. Είχα φοβηθεί. Ήξερα ότι θα βομβαρδίσουν. Ο ενθουσιασμός μου ωστόσο που ήταν τόσο κοντά τα βομβαρδιστικά υπερνικούσε το φόβο μου. Οι σειρήνες ούρλιαζαν να μπορούμε στα καταφύγια. Η Πολιτική Άμυνα είχε σκάψει καταφύγια και στη γειτονιά μας. Είχαν πάει όλων οι μπαμπάδες να σκάψουν καταφύγια. Έπρεπε να πάει και απ' το σπίτι μας ένας μπαμπάς. Η μητέρα μου έδωσε σ' ένα κακομοίρη αργόσχολο μπεκρή της γειτονιάς λεφτά, και του ζήτησε να πάει να σκάψει για το δικό μας σπίτι που δεν είχε πατέρα. Είχα σπαράξει απ' το κλάμμα μες στο δρόμο βλέποντας να βάζουν αυτόν το μπεκρούλιακα στη θέση του μπαμπά μου, είχα καταφέρει να κάνω τη μητέρα μου να υποχωρήσει. Ασκήσεις ότι πλησιάζουν βομβαρδιστικά αεροπλάνα είχαν γίνει στη γειτονιά. Οι σειρήνες ούρλιαζαν τότε απ' τους καταυλισμούς, κι έτρεχε όλη η γειτονιά απ' τον καταυλισμό στο καταφύγιο. Τέντωνα τα πόδια μου για να μην πάω. Μ' έσερνε η μητέρα μου. Τότε εγώ φωνάζοντας ακόμα πιο δυνατά ριχνόμουν καταγής. Πώς μπορούσα να πάω σ' ένα καταφύγιο που δεν το είχε σκάψει ο δικός μου ο μπαμπάς αλλά ο μπαμπάς των άλλων παιδιών; Αυτό δεν το έλεγα ανοιχτά στη μητέρα μου, κι εκείνη δεν το καταλάβαινε. Το «παράλογο» πείσμα μου την έσπρωχνε να πάρει τα μέτρα της. Τράβηξε στη γωνία το σιδερένιο της κρεββάτι, έβαλε κάτω απ' το στρώμα παχιές τάβλες και μου έφτιαξε ένα «προσωπικό» καταφύγιο.

«...Θύμωνε επειδή έτρωγα συνέχεια χοιρινό. Τι να κάνω, μου άρεσε πάρα πολύ να παίρνω πράγματα από εκείνους τους ξανθούς στρατιώτες. Περνούσαν με τα τζιπ τους μπροστά απ' το σπίτι μας...»

«Αν έρθουν τ' αεροπλάνα, θα μπεις κάτω απ' το κρεββάτι και θα κάτσεις στη γωνιά, αν δεν είσαι στο δωμάτιο θα κρυφθείς στη μέσα μεριά μιας πόρτας».

Τη νύχτα εκείνη έβαλαν στο παράθυρό μου χοντρές μαύρες κουρτίνες. Καθήσαμε στο φως του κεριού. Η μητέρα μου δεν έφευγε πλάι απ' το ραδιόφωνο. Για να μην φανεί πως κλαίει έβγαινε κάθε τόσο έξω. Οι μεγάλοι ξεχνούν πολύ νωρίς τα δικά τους παιδικά χρόνια. Πρέπει ωστόσο να ξέρουν από το ίδιο τους το παρελθόν ότι τα παιδιά καταλαβαίνουν αμέσως πάρα πολλά πράγματα, και ιδιαίτερα όσα τους κρύβουν. Βεβαίως και καταλάβαινα ότι κλαίει η μητέρα μου, έκανα όμως πως δεν καταλάβαινα.

Εκείνη τη νύχτα χώθηκα κάτω απ' το πάπλωμα κι έκλαψα ως το πρωί. Η μητέρα μου δεν το κατάλαβε ποτέ. Ήμουν ακουλουριασμένος με τραβηγμένο το πάπλωμα στο κεφάλι. Νόμιζα ότι οι νεκροί του πολέμου καρτερούσαν στο προσκεφάλι μου. Ανάμεσά τους ήταν κι εκείνο το παλικάρι που είχε σκοτωθεί χθες. Αίματα κυλούσαν απ' το κεφάλι του. Άπλωνε τα χέρια με τα κομματιασμένα του δάχτυλα. Θα μ' έπαιρνε μαζί του. Θα μ' έθαβε σ' ένα βαθύ λάκκο. Θα πέθαινα. Θα χανόμουν στο σκοτάδι. Φοβόμουν το σκοτάδι. Αλήθεια, πόσο το φοβόμουν! Για να πιστέψω ότι δεν είμαι μόνος μοιραζόμουν σε δυό πρόσωπα και μιλούσα με τον εαυτό μου, έβαζα μάλιστα τον εαυτό μου στη θέση κάποιου άλλου. Οι νεκροί εθνομάρτυρες, με τα ματωμένα άσπρα τους σάβανα έβγαιναν ένας ένας από τους σκοτεινούς τους τάφους. Φαντάσματα, με σκελετωμένα χέρια μου έγνεφαν «έλα, έλα». Τότε κολλούσα σφιχτά στο κρεββάτι, κουκουλωνόμουν καλά με το πάπλωμα. Προσπαθούσα να μην σκέφτομαι ότι οι βρυκόλακες μπορούν να μπουν κάτω απ' το πάπλωμα. Φώναζα στα όνειρά μου, η φωνή μου όμως δεν έβγαινε απ' το λαρύγγι. Όταν ξυπνούσα αποκαμωμένος απ' τις στριγγλιές που άλλος κανείς δεν μπορούσε ν' ακούσει εκτός από μένα, κοίταξα παραμερίζοντας λίγο το πάπλωμα τη μητέρα μου. Όσο εκείνη ήταν εκεί δεν μπορούσαν να με πλησιάσουν οι νεκροί εθνομάρτυρες. Δεν ήθελα να δει η μητέρα μου ότι κλαίω, γιατί ένας απ' τους πρώτους κανόνες που είχα μάθει ήταν να μην αφήνω να φανεί πως κλαίω. Γι' αυτό δεν πήγαινα στο κρεββάτι της μητέρας μου να κοιμηθώ μαζί της παρόλο που το ήθελα πολύ.

Η μητέρα μου ξυπνούσε από νωρίς, πήγαινε να ψήσει φαγητό, να ράψει πανταλόνια και πουκάμισα για τους στρατιώτες. Όλες οι γυναίκες της μικρής μας πόλης έκαναν αυτή τη δουλειά, και όλοι οι άνδρες πολεμούσαν. Μια μέρα άρχισα πάλι να κλαίω και να χτυπιέμαι, επαναστάτησα που πήγαινε η μητέρα μου κάθε πρωί εκεί. Δεν ξέρω αν πρέπει να το εξηγήσω, αλλά το να ξεσπάσεις σε κλάμμα, που ήταν ένδειξη θυμού, επιτρεπόταν. Δεν ήταν ότι έκλαιγα στ' αλήθεια, ήταν κλάμματα όλο αναφυλλητά που προδίδαν βαθύ καημό.

«Μάνα δεν έχουν αυτοί οι στρατιώτες; Τότε του καθενός η μάνα να του ψήνει το φαγητό του καθενός η μάνα να του ράβει το πουκάμισο!»

Η μητέρα μου δε μ' άκουσε, έφυγε. Οι μεγάλοι άλλωστε δεν ακούν ποτέ τα παιδιά. Είναι πολύ σίγουροι ότι δε μπορούν να πουν τίποτα σοβαρό για τη ζωή τους. Και παίρνουν στα σοβαρά ένα σωρό δικές τους ανοησίες. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά θέλουν να θεωρούν και τα παιδιά τις ανοησίες αυτές «σοβαρά πράγματα».

«Μακάρι να είχα άλλη μια μαμά. Όταν θά φεύγεις εσύ θα με κοίταζε αυτή. Όταν δεν θα μ' αγαπάς εσύ, θα μ' αγαπούσε αυτή».

Τώρα όταν το σκέφτομαι σαστίζω. Νόμιζα πως έτσι ήταν παντού η ζωή: οι άνδρες πήγαιναν στο στρατό, οι γυναίκες έραβαν στρατιωτικά. Είχα πια μάθει να χωρίζω τους ανθρώπους σε Τούρκους και Ρωμιούς. Κι όμως πριν από λίγους μόλις μήνες δεν ήξερα καν ότι η θεία Ελένη ήταν Ρωμιά κι εμείς Τούρκοι. Το μόνο που μπορούσα να ξεχωρίσω ήταν «η γλώσσα που μιλούσε η θεία Ελένη» και η «γλώσσα που μιλούσε η οικογένεια της μητέρας μου». Νόμιζα ότι μιλούσαν διαφορετικές γλώσσες μόνο και μόνο επειδή έτσι θέλανε. Οι άνθρωποι στην τηλεόραση, η οικογένεια του Σαρκίζ, η Τζέην η γυναίκα του θείου μου, και εκείνοι Οηέδες² μιλούσαν διαφορετικές γλώσσες. Η γνώση ότι οι περισσότεροι γείτονές μας ήταν Ρωμιοί, κι εμείς ήμασταν Τούρκοι ήταν κά-

τι το μαγικό. Μία απίστευτη, περίεργη, σπουδαία ανακάλυψη! Άρα δεν ήμασταν όλοι ίδιοι, άλλο ήμασταν εμείς (Τούρκοι), κι άλλο εκείνοι (Ρωμιοί)! Το μυστικό αυτής της υπερρεαλιστικής ανακάλυψης, μου έδινε την αίσθηση ότι κάτω απ' όσα πράγματα φαινότουσαν αληθινά υπήρχε κρυμμένη μία «υπορεαλιστική» αλήθεια.

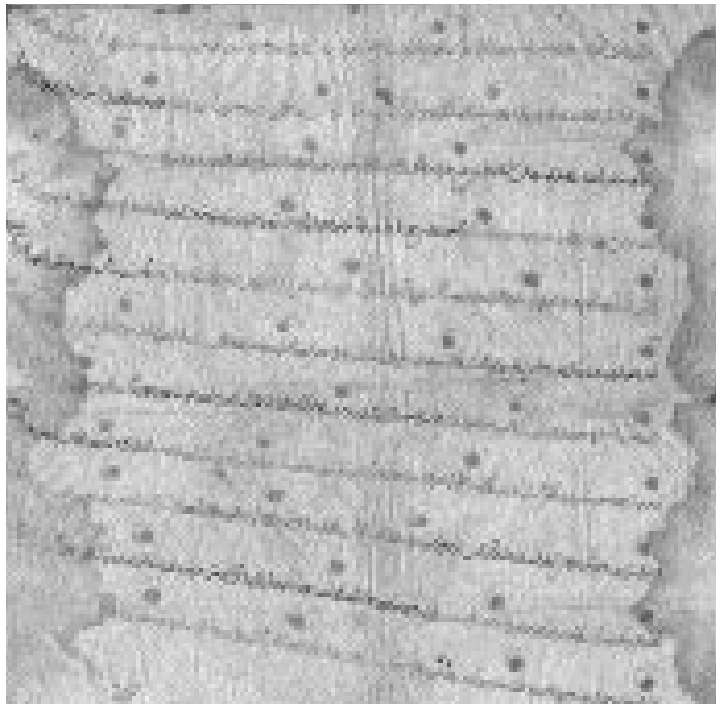
Άρχισα σιγά σιγά να χωρίζω, όχι μόνο τους ανθρώπους, αλλά όλα σε Ρωμιούς και Τούρκους. Για παράδειγμα, τα απέναντι μακρινά βουνά και το αριστερό τμήμα της θάλασσας ήταν Ρωμιοί. Όσα βουνά, όσα σύννεφα, όσα αυτοκίνητα ήταν εκεί ήταν Ρωμιοί. Μερικές φορές ερχόντουσαν από κεί ρωμείκια πουλιά. Ήταν ολίδidia με τα τούρκικα πουλιά, μόνο που μάλλον έκαναν «τσίου τσίου τσίου» σε άλλη γλώσσα. Δεν τα αγαπούσα καθόλου. Γιατί ήταν Ρωμιοί. Οι Ρωμιοί είχαν μία ΕΟΚΑ. Μέσα σ' αυτή την ΕΟΚΑ έμεναν άντρες με όπλα. Να αυτοί που σκότωσαν τον αδελφό του πατέρα μου, που πιάσαν αιχμαλώτους τον πατέρα μου και την αδελφή του, που λεηλάτησαν κι έβαλαν φωτιά στο σπίτι τους.

Καθώς καθόμουν στο παράθυρο σκεφτόμουν ένα μικρό Ρωμιό που ήταν η προβολή μου, να κάθεται τη στιγμή εκείνη όπως ακριβώς εγώ στο παράθυρο και να σκέφτεται όσα σκεφτόμουν. Έτρεφα ανάμικτα αισθήματα για αυτόν το μικρό Ρωμιό. Επειδή ήταν Ρωμιός δεν τον αγαπούσα, επειδή ήταν ολίδιος με μένα τον αγαπούσα. Κι εκείνου ο μπαμπάς πρέπει να είχε χαθεί στον πόλεμο, και μάλλον η μητέρα του θα μαγείρευε για τους ρωμιούς στρατιώτες. Όταν έκλαιγα έκλαιγε κι εκείνος. Γιατί όμως να είναι Ρωμιός; Μια φορά μάλιστα τον είδα στον δρόμο της Μόρφου. Με κυριεύσε μεγάλος ενθουσιασμός. Εκείνος ήταν στο δρόμο, κι εγώ στο τούρκικο λεωφορείο. Κοιτάξαμε ο ένας τον άλλο πολλή ώρα. Ναι, είμαι σίγουρος ότι αυτός ήταν η προβολή μου. Αλλά γιατί θαρρείς να είναι Ρωμιός; Χρόνια μετά αναζήτησα και πάλι απάντηση σ' αυτό το ερώτημα και μου φάνηκε αστείο. Ίσως και αυτό να ήταν ένδειξη ότι μεγάλωνα. Γιατί όσο μεγαλώνει κανείς, δεν έχει πολύ καιρό να σκεφθεί τη δική του προβολή, όπως ακριβώς και να αναρωτηθεί ποιος είναι. Μήπως ήταν αναγκαίο η προβολή μου να είναι ένας Ρωμιός; Σύμφωνα με τις απόψεις που είχα τότε, όλα πήγαιναν δυο-δυο κι είχε το καθένα το Ρωμιό και τον Τούρκο του. Μόνο που τα πράγματα αυτά που πήγαιναν δυο-δυο και χωριζόντουσαν σε Τούρκους και Ρωμιούς είχαν ίδιες ψυχές και ίδιους βρυκόλακες. Μετά από μερικές μέρες βγάλαμε τις μαύρες κουρτίνες απ' το παράθυρο. Μπορούσα να κάθομαι όπως παλιά άνετα στο παράθυρό μου.

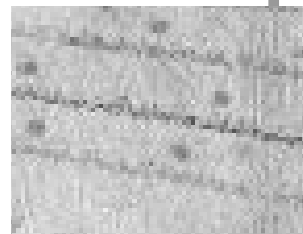
Ήταν νύχτα. Η μητέρα μου δεν είχε έρθει ακόμα. Όταν σκοτεινίαζε η καρδιά μου άρχιζε να χτυπά πιο γρήγορα, ο φόβος μου μεγάλωνε. Αμέτρητα αστέρια έλαμπαν στον ουρανό. Άρχισα να συλλογίζομαι τη ζωή στ' αστέρια. Έτσι ξεχνούσα πως θα με βρουν μόνο και θα με περικυκλώσουν οι νεκροί εθνομάρτυρες. Πώς να ήταν οι άνθρωποι που ζούσαν στ' αστέρια; Τι ρούχα να φορούσαν; Μάλλον κι εκεί θα υπήρχαν Τούρκοι και Ρωμιοί. Πολεμούσαν μεταξύ τους; Θα πολεμούσαμε άραγε μια μέρα με τους ανθρώπους που μένουν σ' εκείνο το λαμπερό κίτρινο αστέρι;... Αυτά ήταν από τα πιο σοβαρά ερωτήματα που μου έμεναν αναπάντητα.

Ένα τζίπ έφερε τη μητέρα μου και τις άλλες γυναίκες της γειτονιάς. Πετάχτηκα απ' το παράθυρο κι έτρεξα στο δρόμο. Έτρεχα και κοίταξα ακόμα τ' άστρα. Με στρατιωτικό τζίπ να πηγαινοέρχονται και οι γυναίκες των αστεριών; Ένας άντρας με μουστάκι, μολυβένια μάτια, και σχεδιασμένες θαρρείς με μελανί μολύβι τις γραμμές του προσώπου του καθόταν στο τζιπ. Στο στήθος και στις επωμίδες του είχε βάλει χρωματιστά σήματα όπως αυτά που βλέπομε στο σινεμά. Μέσα στην ημισέληνο και το αστέρι του σκούρου πράσινου πηλικίου του στεκόταν ένας γκριζος λύκος. Ανατρίχιασα όταν άπλωσε το χέρι να μου χαϊδέψει τα μαλλιά. Καλά που δεν ήταν μπαμπάς μου αυτός ο άνθρωπος. Ούτε αγάπη, ούτε λύπη, ούτε τίποτα άλλο δεν υπήρχε στο βλέμμα του. Τα μάτια του μπαμπά μου ήταν καστανά. Τί ωραία που κοίταζαν με τη μητέρα μου στη φωτογραφία του γάμου τους. Ο άντρας παίζοντας με τα δάχτυλά του στράφηκε ξαφνικά προς τη μητέρα μου:

«Να το προσέχεις το παλικάρι, όπου νά 'ναι θα γίνει αγωνιστής!»

«...Καθώς καθόμουν στο παράθυρο σκεφτόμουν ένα μικρό Ρωμιό που ήταν η προβολή μου, να κάθεται τη στιγμή εκείνη όπως ακριβώς εγώ στο παράθυρο και να σκέφτεται όσα σκεφτόμουν...»

Ένοιωσα περήφανος που με παίρναν στα σοβαρά, αλλά φοβήθηκα κιόλας γιατί σκέφτηκα ότι θα πεθάνω. Έπιασα σφιχτά τα χέρια της μητέρας μου.

«Έχει πολύ καιρό ακόμα μέχρι να γίνει αγωνιστής» είπε η μητέρα μου μ' ένα αδιόρατο χαμόγελο. Έπειτα έκασε και του είπε ότι φοβάμαι πολύ τον πόλεμο, ότι προσεύχομαι κρυφά τις νύχτες να τελειώσει. Θύμωσα πολύ μαζί της γιατί με ταπεινώσε, αλλά περισσότερο ακόμα γιατί ήξεραν οι Τούρκοι ότι προσεύχομαι στον Θεό τους να τελειώσει ο πόλεμος, κι επιπλέον γιατί είχε απεγνωσμένα φανερώσει το μεγάλο μου αυτό μυστικό. Ο άντρας έμπηξε τα γέλια.

«Ο πόλεμος δεν θα τελειώσει ποτέ γιε μου. Υπήρχε και παλιά, θα υπάρχει κι αύριο. Αν ένα έθνος δε θέλει να υποδουλωθεί ο πόλεμος του δεν τελειώνει ποτέ. Όλα τα έθνη πολεμούν μεταξύ τους. Για να δω, άντρας δεν είσαι εσύ; Οι άντρες δε φοβούνται τον πόλεμο!»

Έβαλα πάλι τα κλάμματα. Ο άντρας είπε πολλά ακόμη, δεν κατάλαβα όμως τίποτα. Κοίταξα τα μάτια του, τα σήματα με τα περίεργα σχήματα που είχε στους ώμους, τις λέξεις που πετιόντουσαν απ' το στόμα του σαν πυροβόλο όπλο, τα μουστάκια του, την ασάλευτη στάση των άλλων στρατιωτών στο τζιπ κι έκλαιγα.

Από εκείνη τη μέρα κι έπειτα έγινα πραγματικός ήρωας ταινίας επιστημονικής φαντασίας. Ήμουν σε ένα βαθύ, κατασκοπικό κενό ανάμεσα σε ατέλειωτες εκρήξεις, σε σίδηρα που πετούσαν όλα μαζί μες στις φωτιές στον ουρανό. Σφαίρες εκσφενδονίζονταν στ' αστέρια, σαν γαλαξίας κυλούσε το αίμα απ' το διάστημα, γινόταν κόκκινο το χρώμα τ' ουρανού ... Μαζευόταν το πρότυπο κανόνι που έκανε τον κόσμο να εκραγεί, γινόντουσαν σκόνη και διασκορπίζονταν οι χώρες στο χάρτη. Ήμουν χαμένος στο διάστημα. Σαν σκούπα κυλιόμουν δεξιά κι αριστερά. Όλο γλυστρούσαν τα πόδια μου, κατρακυλούσα, κατρακυλούσα, κατρακυλούσα. Ήμουν μόνος. Τόπος να πατήσω τα πόδια μου δεν υπήρχε. Ήθελα να κρατηθώ στους μετεωρίτες, μου καίγονταν τα χέρια. Τα μακρύκαννα όπλα των διαστημοπλοίων με πυροβολούσαν, διέλυαν το μισό μου κορμί. Ο γκριζος λύκος στο πηλίκιο του εξωγήινου αγωνιστή ήταν καθισμένος στη μέση του φεγγαριού. Με κοίταζε με τα μολυβένια του μάτια από τον ουρανό, μια φωνή αντηχούσε από τον ένα αστερισμό στον άλλο: «Ο πόλεμος δεν θα τελειώσει ποτέ... ο πόλεμος δεν θα τελειώσει ποτέ... ποτέ δεν θα τελειώσει... δεν θα τελειώσει... δεν θα τελειώ...»

Για να πω την αλήθεια, η φράση αυτή ήταν για μένα μία από τις κουβέντες των μεγάλων που όλα τα ξέρουν πολύ καλά. Αντιλαμβάνομουν ότι επειδή ήμουν παιδί δεν μπορούσα να τα καταλάβω όλα.

Αρκετό καιρό αφού έμαθα ότι εμείς, στην πραγματικότητα δεν είμαστε εμείς, αλλά δύο διαφορετικά πράγματα που λέγονται Τούρκοι και Ρωμιοί, ανακάλυψα ότι η διάκριση αυτή γινόταν σύμφωνα με κάποιο μέτρο που λέγεται «έθνος». Μόλις γινόντουσαν έθνος, τα ίδια πράγματα με κάποιο μυστήριο και συναρπαστικό τρόπο μετατρέπονταν σε διαφορετικά πράγματα. Το έθνος των τούρκικων γατιών ήταν εντελώς χωρισμένο από το έθνος των ρωμείκων γατιών. Γιατί το έθνος ήταν το πρωταρχικό πράγμα στη ζωή και ήταν αναπόφευκτο να έχει κάθε τι το έθνος του.

Η ερώτηση του άντρα στο τζιπ αν ήμουν ή όχι άντρας, περνούσε σε δεύτερη μοίρα σε σχέση με την ετυμηγορία ότι οι πόλεμοι ανάμεσα στα έθνη δεν τελειώνουν ποτέ. Μονάχα χρόνια αργότερα αντιλήφθηκα ότι, επειδή δεν μου άρεσαν καθόλου τα πολεμικά παιχνίδια και οι στρατοί, πήρα παραπάνω απ' ό,τι έπρεπε στα σοβαρά αυτούς που προσπαθούσαν να με πείσουν ότι δεν είμαι «άντρας». Και πάλι, εκείνα τα χρόνια η εξέγερσή μου και ο λογαριασμός μου με τον εαυτό μου, είχε περισσότερη σχέση με τον πόλεμο απ' ό,τι με τη σεξουαλικότητα. Ο εξαναγκασμός που δημιουργεί η πίεση του να ανήκεις σε ένα φύλο, είχε περάσει σχεδόν απαρατήρητος πλάι στην αιματοκυλισμένη λαγνεία του εξαναγκασμού που σου επιβάλλει να ανήκεις σε ένα έθνος.

Άρχισα πια καθισμένος στο παράθυρο να ψάχνω να βρω ένα τρόπο να σταματήσει ο πόλεμος.

Αν τελειώσουν όλες, όλες όμως οι σφαίρες, αν πέσουν όλα, όλα όμως τα αεροπλάνα, αν παλιώσουν, αν σπάσουν όλα τα όπλα από τη χρήση, δε θα τελειώσει ο πόλεμος; Μετά από αυτή μου την

ανακάλυψη βάλθηκα καθισμένος στο παράθυρο να μετρώ τις ριπές των όπλων. Μάλιστα στο exercise-book μου που ήταν καπλαντισμένο με κόκκινο λαμπερό χαρτί έγραφα πόσες ριπές είχα ακούσει. Πώς να το κάνουμε, αυτό δεν το είχε σκεφθεί ο διοικητής του τζίπ. Κι ας είχε τόσα σημάδια στους ώμους του. Το ότι οι μεγάλοι δεν μπορούν να τα ξέρουν όλα ήταν μια άλλη σπουδαία μου ανακάλυψη.

Αν είναι έτσι, τότε ποιος γνωρίζει την αλήθεια των πάντων; Ο Θεός; Όταν έμαθα απ' τη μητέρα μου ότι ο Θεός όχι μόνο γνωρίζει τα πάντα, αλλά αποφασίζει και τα πάντα πραγματικά κατέρρευσα. Δηλαδή και τον πόλεμο ο Θεός τον έχει αποφασίσει! Δεν αμφέβαλλα ότι ήταν κακό πράγμα ο πόλεμος. Αυτό που δεν καταλάβαινα ήταν πώς μπορούσε ν' αποφασίσει ο Θεός ένα τέτοιο κακό πράγμα. Αν δε μπορούσε ένας άνθρωπος να έχει εμπιστοσύνη στο Θεό, σε ποιον θα έχει εμπιστοσύνη; Βέβαια την εποχή εκείνη το ερώτημα αυτό, με την ίδια έννοια, το έθετα με τον εξής τρόπο: «Αφού ένα έθνος δεν μπορούσε να έχει εμπιστοσύνη στο δικό του Θεό, σε ποιον να έχει εμπιστοσύνη;»

Άγκυρα - Λευκωσία, 1980

Μετάφραση από τα αγγλικά
Ανθή Καρρά

* Από το μυθιστόρημα *Ζώδιο Ιχθείς ο Ομογενής σας*

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. «UN» στα τούρκικα σημαίνει «αλεύρι». Εδώ βέβαια πρόκειται για τα αρχικά του «ΟΗΕ» [Σ.τ.Μ.]
2. Έτσι αποκαλούν στην Κύπρο τους στρατιώτες της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης του ΟΗΕ [Σ.τ.Μ].